

Na osnovu člana 12 stav 5 i člana 14 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

PRAVILNIK
O FITOSANITARNIM MJERAMA ZA SPREČAVANJE UNOŠENJA I ŠIRENJA
ŠTETNOG ORGANIZMA *PHYLLOSTICTA CITRICARPA* (MCALPINE) VAN DER AA*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa, prilikom unošenja određenih plodova porijeklom iz Brazila, Južne Afrike i Urugvaja.

Određeni plodovi

Član 2

Određeni plodovi su *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. i njihovi hibridi, osim plodova *Citrus aurantium* L. i *Citrus latifolia* Tanaka.

Unošenje određenih plodova iz Brazila

Član 3

Određeni plodovi namijenjeni za ljudsku ishranu porijeklom iz Brazila, mogu se unositi u Crnu Goru, samo ako ispunjavaju uslove utvrđene propisom kojim su uređene fitosanitarne mjere za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa, osim uslova iz Liste IV.A. odjeljak I tač. 16.4. (c) i (d) i ako ih prati fitosertifikat koji u rubrici „Dopunska izjava” sadrži podatke da simptomi zaraze *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa nijesu primijećeni na mjestu proizvodnje od početka posljednjeg vegetacionog ciklusa i da plodovi ubrani na mjestu proizvodnje prilikom odgovarajućeg službenog pregleda nijesu pokazivali simptome tog štetnog organizma.

Određeni plodovi iz stava 1 ovog člana, prilikom unošenja u Crnu Goru, podliježu fitosanitarnom pregledu i ukoliko se vizuelnim pregledom otkriju simptomi zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa*, vrši se ispitivanje radi utvrđivanja prisustva štetnog organizma i ukoliko se laboratorijskim ispitivanjem potvrdi prisustvo štetnog organizma, u partiji ili seriji (*batch*) iz koje je uzet uzorak, vraća se.

Unošenje određenih plodova porijeklom iz Južne Afrike i Urugvaja

Član 4

Određeni plodovi namijenjeni za ljudsku ishranu porijeklom iz Južne Afrike i Urugvaja, mogu se unositi u Crnu Goru, samo ako ispunjavaju uslove utvrđene propisom kojim su uređene fitosanitarne mjere za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa, osim uslova iz Liste IV.A. odjeljak I tač. 16.4. (c) i (d) i ako ih prati fitosertifikat koji u rubrici „Dopunska izjava” sadrži podatke da:

- a) su plodovi porijeklom sa proizvodnih površina na kojima je u odgovarajućem vremenskom periodu od početka posljednjeg vegetacionog ciklusa, sprovedeno tretiranje protiv štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa;
- b) su na proizvodnim površinama vršeni službeni pregledi tokom sezone rasta i da od početka posljednjeg vegetacionog ciklusa na određenim plodovima nijesu primijećeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa*

(McAlpine) Van der Aa;

- c) je u toku transporta odnosno u periodu od dopreme u objekte za pakovanje do procesa pakovanja u objektima, uzet uzorak od najmanje 600 plodova na 30 tona svih vrste, ili njihovih djelova, koji su odabrani na osnovu mogućih simptoma od *Phyllosticta citricarpa*, a uzorkovani plodovi sa simptomima su ispitani i utvrđeno je da su slobodni od tog štetnog organizma.

Izuzetno od stava 1 tačka c) ovog člana, prilikom unošenja plodova *Citrus sinensis* (L.) Osbeck „Valencia” u fitosertifikatu rubrika „Dopunska izjava” mora da sadrži podatke da je uzorak na 30 tona, ili na njegovom dijelu, testiran na latentnu (skrivenu) zarazu i da je slobodan od *Phyllosticta citricarpa*.

Određeni plodovi prilikom unošenja u Crnu Goru, podliježu fitosanitarnom pregledu na mjestu unošenja ili odredišta, koji obuhvata vizuelni pregleda uzorka od najmanje 200 plodova u partiji ili seriji (*batch*) od 30 tona ili dio partije ili serije (*batch*) od svih vrste određenih plodova, odabranih na osnovu mogućih simptoma zaraze sa *Phyllosticta citricarpa*.

Ukoliko su pregledom iz stava 3 ovog člana posumnja na simptome zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa*, vrši se laboratorijsko testiranje, radi utvrđivanja prisustva štetnog organizma.

Partija odnosno serija (*batch*) iz koje je uzet uzorak vraća se, ako je testiranjem potvrđeno prisustvo štetnog organizma.

Sljedljivosti

Član 5

Određene plodove iz čl. 3 i 4 ovog pravilnika, prilikom unošenja treba da prati dokumentacija nacionalnog organa za zdravlje bilja države izvoznice, od premještanja sa proizvodnih površina do mjesta unošenja i koja sadrži podatke da su proizvodne površine, objekti za pakovanje, izvoznici i drugi subjekti registrovani u državi izvoznici, radi obezbjeđivanja sljedljivosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za određene plodove porijeklom iz Južne Afrike i Urugvaja, dokumentacija treba da sadrži i podatke o svim tretiranjima prije i poslije branja plodova.

Unošenje određenih plodova za industrijsku preradu u sok

Član 6

Određeni plodovi porijeklom iz Brazila, Južne Afrike i Urugvaja, namijenjeni isključivo za industrijsku preradu u sok, mogu se unositi ako ispunjavaju uslove utvrđene propisom kojim su uređene fitosanitarne mjere za sprečavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa, osim uslova iz Liste IV.A. odjeljak I tač. 16.4. (c) i (d) i ako ih prati fitosertifikat koji u rubrici „Dopunska izjava” sadrži podatke:

- a) da su plodovi porijeklom sa proizvodnih površina na kojima je u odgovarajućem vremenskom periodu sprovedeno tretiranje protiv *Phyllosticta citricarpa*;
- b) da su na određenim plodovima, ubranim sa proizvodnih površina, na odgovarajući način vršeni službeni vizuelni pregledi tokom pakovanja i nijesu primjećeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa*;
- c) da je “Plod namjenjen isključivo za industrijsku preradu”;
- d) o registracionom broju proizvodne jedinice.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, fitosertifikat treba da sadrži podatke iz člana 7 stav 2 tačka b) ovog pravilnika.

Određeni plodovi iz stava 1 ovog člana, prilikom unošenja u Crnu Goru, podliježu

fitosanitarnom pregledu i ukoliko se vizuelnim pregledom otkriju simptomi zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa*, vrši se ipitivanje radi utvrđivanja prisustva štetnog organizma i ukoliko se laboratorijskim ispitivanjem potvrdi prisustvo štetnog organizma, u partiji ili seriji (*batch*) iz koje je uzet uzorak, vraća se.

Premještanje određenih plodova

Član 7

Nakon završenog fitosanitarnog pregleda iz čl. 3, 4 i 6 ovog pravilnika, određeni plodovi transportuju se direktno u objekte za skladištenje, pod nadzorom fitosanitarnog inspektora.

Određeni plodovi iz člana 6 ovog pravilnika koji se premještaju treba:

- a) da su pakovani u pojedinačna pakovanja (ambalaži) u kontejneru;
- b) da svaki kontejner i pojedinačno pakovanje određenih plodova ima oznaku:
  - jedinstveni broj na pakovanju;
  - neto težina plodova i
  - "Plod namjenjen isključivo za industrijsku preradu u sok".

Prerade određenih plodova

Član 8

Prilikom prerade određenih plodova u sok otpad ili nusproizvodi određenih plodova nastali u procesu prerade, moraju se iskoristiti ili uništiti na području gdje se plodovi prerađuju i na kojem se ne proizvode citrusi.

Otpad ili nusproizvodi uništavaju se dubokim zakopavanjem ili se upotrebljavaju na način kojim se sprečava svako moguće širenje zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa* pod nadzorom.

O prerađenim određenim plodovima vodi se evidencija koja sadrži brojeve i oznake kontejnera, uvezene količine određenih plodova, količine iskorišćenog ili uništenog otpada, iskorišćenih ili uništenih nusproizvoda, kao i detaljne informacije o načinu iskorišćavanja ili uništavanja.

Ukoliko se određeni plodovi ne prerade odmah, skladište se na način kojim se omogućava da se partije, odnosno serije (*batches*), mogu identifikovati i spriječiti svako moguće širenje zaraze štetnim organizmom *Phyllosticta citricarpa*.

Prestanak važenja

Član 9

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Guignardia citricarpa* Kiely iz Brazila („Službeni list CG“, broj 29/14).

Stupanje na snagu

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. maja 2017. godine.

* U ovaj pravilnik prenešena je Implementirajuća Odluka Komisije 2016/715/EU od 11. maja 2016. utvrđivanju mjera u pogledu određenih plodova porijeklom iz određenih trećih zemalja radi sprečavanja unošenja u Uniju štetnog organizma *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa i njegova širenja unutar Unije (Commission Implementing Decision 2016/715/EU of 11 May 2016 setting out measures in respect of certain fruits originating in certain third countries to prevent the introduction into and the spread within the Union of the harmful organism *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa

Broj,
Podgorica, ___marta 2017. godine

MINISTAR,
mr Milutin Simović